



Vänsterpartiet

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen KF/KS Kansli	
Ink.	2008 -03- 03
Dnr:	321-661/2008
Till:	R-VL

Motion av Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) om kommunal rätt till barnomsorg på obekväm arbetstid

Alla barn bör ha rätt till en pedagogisk barnomsorg oavsett om deras föräldrar arbetar kontorstid eller skift. Alla föräldrar bör ha möjlighet att arbeta och samtidigt vara trygga med att deras barn har en god barnomsorg oavsett föräldrarnas arbetstider.

Det här låter som självklarheter för de flesta av oss, men tyvärr är inte verkligheten så bra idag. På grund av bristande lagstöd finns ingen rättighet till barnomsorg på helger, kvällar och nätter, vilket innebär stora svårigheter framförallt för ensamstående föräldrar de allra flesta är kvinnor.

Enligt en ny rapport "Barn – arbetshinder i nästan var tredje kommun!" av TCO, Teaterförbundet och Yrkesmusikerförbundet Symf är det bara hälften av Sveriges kommuner som erbjuder barnomsorg på helger, kvällar och nätter. Enligt kartläggningen i rapporten hör Stockholm till de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväm arbetstid men med restriktioner, till exempel endast tidiga morgnar eller kvällar men inte helger och nätter.

Barnomsorgsmannen säger i sin årsrapport 2007 att alla barn måste kunna få vara på en trygg och utvecklande plats när föräldern arbetar. Annars är risken att föräldern blir arbetslös vilket även påverkar barnens liv eller att omsorgen blir av lägre kvalitet och otryggare för barnen.

Enligt skollagen ska förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg finnas i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller barnets eget behov, men däremot behöver verksamheten inte tidsmässigt anpassas till enskilda föräldrars önskemål.

Självfallet ska arbetsgivaren i enlighet med jämställdhetslagen underlätta för både kvinnliga och manliga arbetstagare att förena arbete och föräldraskap, exempelvis genom att erbjuda dagarbetet under småbarnsåren. Men inom yrkesområden där det inte är möjligt och i takt med att arbetslivet ändras och vi går mot ett 24-timmarssamhälle - på gott och ont - måste

förskoleverksamheten hänga med i utvecklingen. Principen om att barnets bästa ska vara styrande gäller självklart även i dessa fall.

Särskilt viktigt med barnomsorg på obekvämlig arbetstid är det för ensamstående föräldrar som annars kan ha svårt att få eller behålla ett arbete. År 2005 var en tredjedel av alla barnfamiljer i Stockholm hushåll med ensamstående föräldrar (andelen ensamstående mammor var 27 procent och andelen ensamstående pappor 5 procent).

Det finns glädjande nog en opinion över blockgränserna för en laglig rätt till barnomsorg på obekvämlig arbetstid. Allt fler inser det ologiska i att samhället å ena sidan begär att människor ska ta anvisat arbete och å andra sidan inte ger förutsättningar i form av barnomsorg. Vi utgår därför från att skollagen ändras så att alla barn kan få en god pedagogisk omsorg oavsett vilken tid på dygnet föräldern arbetar.

Men Stockholms stad bör inte vänta på en lagändring utan gå före. En stor del av stadens verksamhet bedrivs dygnet runt eller på kvällstid, exempelvis äldreomsorg, olika jourverksamheter samt kultur- och fritidsverksamhet. En mängd andra verksamheter som bedrivs i staden skulle också gynnas av att en rätt till barnomsorg på obekvämlig arbetstid införs, exempelvis sjukvården och kulturlivet. När det gäller kultursektorn finns en specifik problematik med så kallad delad dag, vilket innebär att man repeterar på dagen, är ledig på eftermiddagen och spelar föreställningar på kvällen. För dessa yrkesgrupper finns behov av barnomsorg i hemmet på kvällstid som komplement till förskola på dagen.

Det ligger således i stadens intresse på många plan att erbjuda barnomsorg på obekvämlig arbetstid – att försäkra sig om personal till såväl de egna verksamheterna som andra samhällsnyttiga verksamheter, att minska antalet ensamstående föräldrar som tvingas söka ekonomiskt bistånd, att bidra till bra levnadsvillkor för barn till ensamstående föräldrar samt att öka jämställdheten bland kvinnor och män.

Idag får bara ett fåtal barn och föräldrar barnomsorg på obekvämlig arbetstid i Stockholm idag. Enligt en undersökning av kommunens utredningstjänst hade bara ett 60-tal barn registrerad barnomsorg på obekvämlig arbetstid i februari 2008, varav de flesta var barn till ensamstående mammor. I två av 14 stadsdelar (Skarpnäck och Rinkeby-Kista) fanns inga barn alls registrerade med sådan barnomsorg. Som jämförelse kan nämnas att år 2005 fanns 10 054 ensamstående mammor och 1 795 ensamstående pappor i Skarpnäck (USK). Frågan är hur de föräldrar som arbetar obekvämlig arbetstid i dessa stadsdelsområden löser sin barnomsorg och vilken trygghet barnen har?

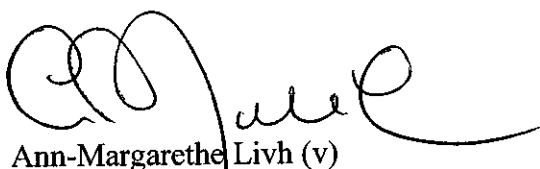
En kartläggning behöver snarast göras för att få en uppfattning om det verkliga behovet av barnomsorg på obekvämlig arbetstid i våra olika stadsdelar. En del i en sådan kartläggning kan vara att inrätta en gemensam kö i staden som helhet för barnomsorg på obekvämlig arbetstid,

som administreras som en kommunövergripande verksamhet hos en stadsdelsförvaltning. Resurser bör avsättas eller omfördelas i budget och en plan skyndsamt tas fram för att tillgodose behoven, i första hand för ensamstående föräldrar och på sikt för alla föräldrar med obekväma arbetstider. Barnens behov av en trygg och utvecklande barnomsorg ska vara styrande i arbetet. Barnomsorgsgarantin ska även gälla för barnomsorg på obekväma arbetstider.

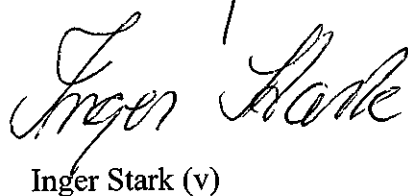
Jag föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Fastslå att barnomsorg på obekväma arbetstider ska införas som en kommunal rättighet i Stockholms stad i enlighet med motionens intentioner.
2. Kartlägga behovet av barnomsorg på obekväma arbetstider i staden.
3. Pröva behovet att inrätta en gemensam kö för barnomsorg på obekväma arbetstider.
4. Tillse att resurser finns i budget samt göra en plan för att tillgodose behovet av barnomsorg på obekväma arbetstider.
5. Uttala att barnomsorgsgarantin ska gälla även för barnomsorg på obekväma arbetstider.

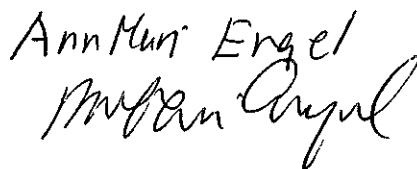
Stockholm den 3 mars 2008



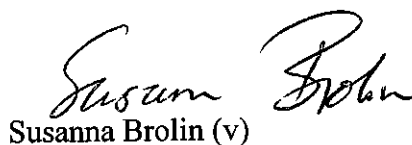
Ann-Margarethe Livh (v)



Inger Stark (v)



Ann Mari Engel
Marian Engel



Susanna Brolin (v)